

Kymen Seudun Osuuskaupan hallinnointitapa
Corporate Governance -Statement

Johdanto

Tässä osuuskaupan hallinnointitapaa kuvaavassa selostuksessa (Corporate Governance Statement) kerrotaan, millä tavoin hyvää hallintotapaa ja omistajaohjausta noudatetaan osuuskaupassa. Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä perustuu osuuskuntalakiin ja muuhun toimintaa säätelevään lainsäädäntöön, osuuskaupan sääntöihin ja toimielinten hyväksymiin ohjesääntöihin ja työjärjestyksiin sekä yleisiin corporate governance -suosituksiin.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmässä määritellään muun muassa osuuskaupan keskeisten toimielimien tehtävät ja vastuualueet, tytäryhtiöiden rooli ja hallinto, tulospalkkausjärjestelmän perusteet sekä sisäinen valvonta ja taloudellinen raportointi.

Selostuksen tavoitteena on lisätä osuuskaupan toiminnan läpinäkyvyyttä ja parantaa tiedonkulkua asiakasomistajille ja muille osuuskaupan sidosryhmille sekä siten lisätä kiinnostusta osuuskaupan toimintaa kohtaan.

Arvopaperimarkkinayhdistys ry on viimeksi vuonna 2010 julkaissut listayhtiöiden hallinnointitapaa koskevan suosituksen hallinnointikoodin. Keskuskauppakamarin julkaiseman kannanoton mukaan omistuspohjaltaan laajojen, toiminnan laajuudelta huomattavien tai alueellisesti taikka valtakunnallisesti merkittävien yhteisöjen tulisi noudattaa hallintokoodia siltä osin kuin se on niiden erityispiirteet huomioon ottaen mahdollista ”noudata tai selitä” -periaatteen mukaisesti eli siten, että mahdollinen poikkeaminen ja poikkeamisen syy on ilmoitettava. Kannanoton mukaan tällaisia yhteisöjä ovat esimerkiksi laajasti omistetut osuuskunnat.

Hallintokoodi on laadittu listattuja osakeyhtiöitä ajatellen eikä se kaikilta osin sovellu osuuskuntiin. Osuuskuntien erityispiirteet ilmenevät erityisesti toiminnan tarkoituksessa ja päämäärissä, omistuksen luonteessa sekä päätöksenteossa.

Osuuskaupan hallinnointitapaa kuvaava selostus noudattaa rakenteellisesti ja sisällöltään listayhtiöiden hallintokoodia. Siinä otetaan kuitenkin huomioon osuustoiminnan erityispiirteet, todetaan poikkeamat hallintokoodista sekä niiden perustelut.

1. Kymen Seudun Osuuskauppa ja S-ryhmä

Kymen Seudun Osuuskauppa on S-ryhmään kuuluva alueosuuskauppa. Osuuskaupan omistavat sen 86 000 jäsentä, joita osuuskaupassa kutsutaan asiakasomistajiksi.

S-ryhmä on osuuskauppojen ja niiden omistaman Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (SOK) ja näiden tytäryhtiöiden muodostamaryhmä. S-ryhmän toiminta-ajatuksena on tuottaa palveluja ja etuja asiakasomistajille. S-ryhmään kuuluu 20 alueosuuskauppaa ja 6 paikallisosuuskauppaa. Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta tuottaa osuuskaupoille hankinta-, asiantuntija- ja tukipalveluita. SOK vastaa myös S-ryhmän strategisesta ohjauksesta ja liiketoimintaketjujen kehittämisestä.

S-ryhmän palvelut asiakasomistajille tuotetaan ensisijaisesti alueellisten osuuskauppojen toimesta. Palveluita täydennetään SOK:n tytäryhtiöiden harjoittamalla liiketoiminnalla sekä partnereiden kautta tarjottavilla palveluilla.

2. Kymen Seudun Osuuskauppa

2.1. Tehtävät

Kymen Seudun Osuuskaupan sääntöjen mukaan sen tehtävänä on liiketoimintaa harjoittamalla tuottaa palveluja ja etuja jäsenilleen. Kymen Seudun Osuuskaupan liiketoiminta-alueet ovat *päivittäis- ja käyttötavarakauppa, liikennemyymlä- ja polttonestekauppa, matkailu- ja ravitsemiskauppa sekä autotarvike- ja autokauppa.*

2.2. Osuuskaupan rakenne

Kymen Seudun Osuuskauppa -konserniin kuuluvat emo-osuuskunta ja sen tytäryhtiöt Ympäristön Auto Oy, Etelä-Kymen Auto Oy ja Tykkimäen Vapaa-aikakeskus Oy, joihin osa konsernin liiketoiminnasta on keskitetty sekä kiinteistöyhtiöitä.

2.3. Johtamisprosessi

Johtamisprosessi koostuu osuuskaupan strategioista, käytettävistä johtamisperiaatteista sekä johtamista tukevista raportointi- ja tietojärjestelmistä. Johtaminen perustuu osuuskaupan yhtenäiseen johtamisjärjestelmään, joka on osa S-ryhmän yhteistä johtamisjärjestelmää.

Kymen Seudun Osuuskaupan liiketoimintaa on organisoitu S-ryhmän yhteisiin ketjuihin. Ketjuohjausorganisaatiot johtavat ja koordinoivat S-ryhmän ketjutoimintaa SOK:n hallituksen valvonnassa.

2.4. Sovellettavat säännökset

Kymen Seudun Osuuskauppa on suomalainen osuuskunta, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan osuuskuntalakia, osuuskaupan sääntöjä, toimielinten hyväksymiä ohjesääntöjä ja työjärjestyksiä sekä toimialojen toimintaa koskevia muita säännöksiä ja SOK:n sääntöjä. Tytäryhtiöiden toimintaa säätelevät osakeyhtiölaki sekä eri säädöksiin ja ohjeisiin perustuvat konserniperiaatteet.

3. Keskeiset toimielimet

Kymen Seudun Osuuskaupan keskeiset hallintoelimet on kuvattu alla olevissa laatikoissa:

Asiakasomistajat
86 000

Edustajisto
50 jäsentä
4 vuotta

Hallintoneuvosto
22 jäsentä,
joista 2 henkilöstöedustajia.

Hallitus
4 + 1 jäsentä, toimikausi kalenterivuosi

Toimitusjohtaja
hallituksen puheenjohtaja

3.1. Edustajisto

Edustajisto käyttää osuuskaupassa omistajille kuuluvaa päätösvaltaa. Edustajisto korvaa osuuskunnan kokouksen. Edustajistoon kuuluu 50 edustajaa.

Edustajisto valitaan vaalilla osuuskaupan jäsenistä joka neljäs vuosi. Vaalia varten jäsenet asettavat ehdokkaat edustajiston vaalijärjestyksen mukaisella menettelyllä.

Edustajisto kokoontuu sääntöjen mukaisesti kaksi kertaa vuodessa. Tarvittaessa edustajisto voi pitää ylimääräisiä kokouksia.

Kevätkokouksessa edustajiston tehtävänä on

- tilinpäätösasioiden ja ylijäämän käsittely,
- vastuuvapauden myöntäminen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle sekä
- nimeämisvaliokunnan valinta valmistelemaan syyskokouksessa toimitettavia henkilövalintoja ja palkkiokysymyksiä.

Syyskokouksessa edustajiston tehtävänä on

- hallintoneuvoston erovuoroisten jäsenten ja tilintarkastajien valinta sekä
- edustajiston, hallintoneuvoston ja tilintarkastajien palkkioista päättäminen.

Yksittäisistä edustajiston päätösvaltaan kuuluvista muista asioista tärkeimpiin kuuluvat sääntöjen muuttaminen ja osuuskaupan toiminnan lopettamiseen tai sulautumiseen liittyvät päätökset sekä mahdollisten vahingonkorvauskanteiden vireille saattaminen.

Edustajiston kokouksissa on läsnä edustajiston lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtaja sekä hallituksen jäseniä, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja. Varsinaisen toimielinroolinsa lisäksi edustajistolla on merkittävä asema laajan kontaktipinnan muodostajana asiakasomistajien ja osuuskaupan johdon välillä.

3.2. Hallintoneuvosto

Kymen Seudun Osuuskaupan säännöissä on määrätty hallintoneuvoston olevan osa sen hallintomallia. Suuren jäsenmäärän takia laaja jäsenistön (asiakasomistajien) osallistuminen hallintoon on tärkeää.

Hallintoneuvosto edustaa asiakasomistajia ja sille kuuluvan valvontatehtävän lisäksi mm. vahvistaa osuuskaupan strategian. Hallintoneuvostolla on myös säännöissä määrättyjä liiketoimintaan liittyviä tehtäviä ja päätösvaltaa. Varsinaiset operatiiviseen johtamiseen kuuluvat asiat kuuluvat kuitenkin osuuskaupan hallitukselle ja toimivalle johdolle.

Hallintoneuvoston tehtävät ovat osuuskaupassa huomattavasti laajemmat kuin listatuissa osakeyhtiöissä, joissa hallintokoodin mukaan hallintoneuvoston toimivalta on rajattava mahdollisimman suppeaksi. Osuuskaupassa hallintoneuvoston rooli on merkittävämpi, jotta riittävä omistajaohjaus voidaan varmistaa.

3.2.1. Kokoonpano ja toimikausi

Hallintoneuvostoon kuuluu 22 jäsentä, joista 20 valitsee edustajisto. Vuosittain erovuorossa on noin kolmasosa. Hallintoneuvostoon valitaan osuuskaupan jäseniä, joilla on riittävä hallinnollisten ja liiketaloudellisten asioiden tuntemus ja jotka edustavat mahdollisimman tasapuolisesti osuuskaupan jäsenistöä. Hallintoneuvoston jäsenet valitaan kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Henkilöä ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi, jos hän on täyttänyt ennen toimikauden alkua 65 vuotta. Lisäksi hallintoneuvostoon kuuluu kaksi osuuskaupan palveluksessa olevaa henkilöstön edustajaa, jotka on valittu henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain mukaisesti. Henkilöstön edustajille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet.

3.2.2. Päätöksenteko

Hallintoneuvosto valitsee toimikautensa ensimmäisessä kokouksessa kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joka puheenjohtajan estyneenä ollessa hoitaa tämän tehtäviä.

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään kolme kertaa vuodessa. Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun kokouksessa on paikalla puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja heidät mukaan lukien yhteensä yli puolet sen jäsenistä. Päätökseksi tulee sekä asiassa että vaalissa se mielipide, jota enemmistö on kannattanut tai johon puheenjohtaja äänten mennessä tasan on yhtynyt, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jossa ratkaisee arpa.

Hallituksen jäsenillä ja tilintarkastajilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa hallintoneuvoston kokouksissa. Hallintoneuvosto hyväksyy itselleen työjärjestyksen.

3.2.3. Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tärkeimmät tehtävät ovat:

- Osuuskaupan toiminnan ja johdon valvonta
- Osuuskaupan toiminnan huomattavasta supistamisesta tai laajentamisesta päättäminen sekä strategian ja vuosittaisten taloudellisten kokonaistavoitteiden vahvistaminen sekä
- Hallituksen ja toimitusjohtajan valinta

Hallintoneuvoston tehtävissä korostuvat valvontaan liittyvät kysymykset. Hallintoneuvosto saa toimitusjohtajalta ja hallitukselta säännöllisin väliajoin, käytännössä hallintoneuvoston kokouksissa, riittävät ja havainnolliset tiedot osuuskaupan tilasta ja kehityksen suunnasta.

Strategian uudistaminen ja päivittäminen muodostavat osuuskaupassa strategiaprosessin, jossa hallintoneuvosto on mukana jo ennen päätöksentekoa. Asioita käsitellessään hallintoneuvoston tulee ottaa huomioon SOK:n hallintoneuvostossa päätetyt S-ryhmän strategiat.

Kolmantena avaintehtävänä hallintoneuvostolla on toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten valinta.

3.2.4. Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallintoneuvoston kokouksen johtamisen lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajan keskeisiä tehtäviä ovat mm.

- toimia toimitusjohtajan hallinnollisena esimiehenä
- valmistella yhdessä hallituksen kanssa hallintoneuvostolle esitettävät asiat
- päättää yhdessä hallintoneuvoston varapuheenjohtajan ja hallituksen varapuheenjohtajan kanssa toimitusjohtajan palkka- ja muista eduista hallintoneuvoston tarvittaessa antamien ohjeiden mukaisesti.

3.2.5. Vuosi 2018

Hallintoneuvostossa oli vuonna 2018 20 jäsentä. Lisäksi hallintoneuvostoon kuului kaksi henkilöstön kahdeksi vuodeksi kerrallaan valitsemaa edustajaa.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2018 3 kertaa. Hallintoneuvoston jäsenen palkkio vuonna 2018 oli 230 euroa kultakin kokoukselta tai tehtävään kuuluvalta toimitukselta päivässä. Hallintoneuvoston puheenjohtajan erityispalkkio oli 1400 euroa kuukaudessa ja varapuheenjohtajien erityispalkkio 400 euroa kuukaudessa. Lisäksi hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön mukaisesti. Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkioita vuonna 2018 yhteensä 43 000 euroa.

Hallintoneuvostoon kuuluvat seuraavat jäsenet:

Tanja Arpiainen, Hamina
 Pentti Hämäläinen, hallintoneuvoston puheenjohtaja, Hamina
 Ukkola-Paronen Sisko, Klamila
 Hirvonen Petri, Kotka
 Kantola-Pakkanen Sirpa, Kotka
 Kunnaala Mikko, Kotka
 Hurttu Piia, Kotka
 Laurila Iiri, Kotka
 Sorri Jaana, Kotka
 Lehtola Leila, Kouvola
 Gärdström Keijo
 Lakka Marjo
 Lavonen Esko, Kouvola, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja
 Nuorivuori Marja-Terttu
 Vainio Vesa, Kouvola
 Niemi Katri, Elimäki
 Hasu Juhani, Keltakangas
 Punakivi Jari, Inkeroinen
 Lonka Merja, Haapa-Kimola
 Seppälä Kirsi, Utti
 Jyrälä Mika, henkilöstön edustaja, Hamina
 Aho Merja, henkilöstön edustaja, Ruotila

3.3. Hallitus

3.3.1. Kokoonpano ja toimikausi

Hallituksen muodostavat toimitusjohtaja ja 4-6 hallintoneuvoston kalenterivuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä. Hallituksen jäsenten tulee toimikauden alkaessa olla osuuskaupan jäseniä ja alle 65-vuotiaita. Hallitukseen valittavalla tulee olla liiketaloudellisten ja hallinnollisten asioiden hyvä tuntemus. Hallituksen jäsenten valinnan valmistelutyön tekee hallintoneuvoston valitsema nimeämistoimikunta.

Hallituksen puheenjohtajana on toimitusjohtaja osuuskunnan sääntöjen nojalla (ks. tarkemmin kohta 3.4). Hallitus valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtaja ei saa olla osuuskaupan palveluksessa.

3.3.2. Tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolellisesti toimien edistää osuuskaupan etua ja hoitaa sen asioita osuuskuntalain, osuuskaupan sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön sekä edustajiston ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden ja päätösten mukaisesti.

Hallitus vastaa osuuskaupan liiketoiminnantavoitteiden toteutumisesta. Hallituksen tärkeimmät tehtävät ovat:

- päättää osuuskaupan keskeiset strategiat ja tavoitteet,
- päättää vuosittain osuuskaupan taloudelliset kokonaistavoitteet ja tarvittavat toimintasuunnitelmat

- päättää investoinnit
- johtaa ja valvoo operatiivista liiketoimintaa

Hallintokoodissa mainittujen valiokuntien perustamisesta päättää osuuskaupassa hallintoneuvosto, kun osakeyhtiöissä valiokuntien perustamisesta päättää hallitus.

Hallituksen ulkopuolinen nimeämistoimikunta on nähty hallituksen sisäistä nimitysvaliokuntaa tarkoituksenmukaisemmaksi johtuen edustajisto-hallintoneuvosto-hallitus -hallintomallista. Hallituksen palkitsemisvaliokunta ei ole tarpeellinen, koska palkitsemiseen liittyvät päätökset tehdään hallintoneuvostossa.

3.3.3. Kokouskäytäntö, päätöksenteko ja itsearviointi

Hallitus kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kuusi kertaa vuodessa puheenjohtajan kutsusta. Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja heidät mukaan lukien yhteensä yli puolet jäsenistä ovat paikalla. Jos yksi tai useampi hallituksen jäsen on esteellinen, päätösvaltaisuus määräytyy esteettömien jäsenten lukumäärän mukaan. Hallituksen kokoukset valmistelee toimitusjohtaja.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka kokouksen puheenjohtajan lisäksi vähintään yksi hallituksen valitsema jäsen allekirjoittaa.

3.3.4. Vuosi 2017

Hallituksessa oli vuonna 2018 1 + 4 jäsentä,

Hallitus kokoontui 11 kertaa vuoden 2018 aikana ja jäsenten osallistumisprosentti oli lähes 100 prosenttia. Hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2018 yhteensä 53 000 euroa palkkioita. Kymen Seudun Osuuskaupan työsuhteessa olevat hallituksen jäsenet eivät saaneet erillistä korvausta hallitustyöskentelystä.

Vuonna 2018 hallituksen jäseninä toimivat:

Harri Miettinen, Kymen Seudun Osuuskaupan toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja, Kouvola
 Veikko Niemi, kasvatus- ja opetusjohtaja, Kouvola
 Marita Kankaanranta, liiketalouden lehtori, Kotka

Matti Nikkola, toimitusjohtaja, Kotka
Mikko Lassila, agronomi, Kouvola

3.4. Toimitusjohtaja

Kymen Seudun Osuuskaupalla on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on hoitaa osuuskaupan juoksevaa hallintoa lain ja sääntöjen sekä toimielinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen sijaisenaan on hallintoneuvoston siihen määräämä henkilö.

Toimitusjohtaja toimii myös hallituksen puheenjohtajana. Tämä hallintokoodista poikkeava käytäntö on perusteltua, koska osuuskaupalla on hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan toimintaa. Lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajalla on säännöissä määritellyjä valvontaan liittyviä erityistehtäviä.

Hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan ja hyväksyy toimitusjohtajasopimuksen ehdot. Hallintokoodista poiketen, koska toimitusjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana, ei toimitusjohtajan nimitys ole hallituksen tehtävä.

Kymen Seudun Osuuskaupan toimitusjohtaja on Harri Miettinen. Toimitusjohtajan sijainen on Ari Hyytiä.

Vuonna 2018 toimitusjohtajalle maksettiin rahapalkkaa 252 373 euroa. Toimitusjohtajan luontaisetujen arvo oli yhteensä 14 027 euroa. Tulospalkkiota maksettiin vuonna 2018 toimitusjohtajalle yhteensä 39 600 euroa. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläke ja sen eläkeikä on 63 vuotta.

3.5. Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa ja hallitusta osuuskaupan operatiivisessa johtamisessa ja valmistella hallitukselle annettavia esityksiä. Näitä esityksiä ovat mm. osuuskaupan liiketoimintastrategiat, tavoitetasot, toimintasuunnitelmat ja budjetit sekä merkittävät investointi- ja realisointihankkeet. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai osuuskaupan sääntöihin perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa.

Johtoryhmän kuuluvat seuraavat henkilöt:

Harri Miettinen, toimitusjohtaja
Jukka Virenius, talousjohtaja
Ari Hyytiä, kaupallinen johtaja, päivittäis- ja käyttötavarakauppa sekä liikennemyymälä- ja polttonestekauppa
Mikko Virtanen, toimialajohtaja, matkailu- ja ravitsemiskauppa
Ilkka Isotalo, toimialajohtaja, autokauppa
Sanna Mäenpää, henkilöstöpäällikkö

Vuonna 2018 johtoryhmälle maksettiin rahapalkkaa yhteensä 572 233 euroa ja tulospalkkioita 55 103 euroa. Johtoryhmän luontaisetujen arvo oli yhteensä 44 255 euroa. Johtoryhmällä on maksuperusteinen lisäeläke ja sen eläkeikä on 63 vuotta.

3.6. Tytäryhtiöt

Tytäryhtiön hallitus valitsee osuuskaupan hallituksen hyväksymän toimitusjohtajan tytäryhtiölle. Tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet valitaan ensisijaisesti osuuskaupan toimihenkilöistä. Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat eivät pääsääntöisesti kuulu yhtiön hallitukseen.

Tytäryhtiöiden toimintaa ohjataan osuuskaupan konserniperiaatteiden mukaisesti.

4. Tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmä

Koko henkilöstö on tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmän piirissä. Johdon ja esimiesten tulospalkkio -järjestelmässä arviointijakso on yksi vuosi ja palkkion maksimimäärä voi olla kolmen kuukauden palkkaa vastaava summa. Muun henkilöstön kohdalla arviointijakso on yksi vuosi ja maksimipalkkio voi olla 0,75 -2 kuukauden palkkaa vastaava summa.

Tulos -ja kannustepalkkiojärjestelmän perusteet hyväksytään vuosittain hallituksessa. Kriteereinä ovat mm. tulos, prosessien tehokkuus, asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys. Palkkiomittareita on asetettu sekä osuuskaupan ja oman yksikön että koko S-ryhmän näkökulmista. Osuuskauppa voi hyödyntää SOK:n Palkitsemisvaliokunnan valmistelemia ja SOK:n hallintoneuvoston päättämiä tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmäsuosituksia.

5. Tilintarkastus

Osuuskaupan edustajisto valitsee vuosittain tilintarkastajat seuraavalle tilikaudelle nimeämistoimikunnan suorittaman valmistelun pohjalta.

Osuuskaupan tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä, kirjanpitoa ja hallintoa tarkastamaan valitaan varsinaisessa edustajiston kokouksessa yksi tai kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa, joista yhden tulee olla tilintarkastuslaissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö ja tarvittaessa yksi tai kaksi varatilintarkastajaa.

Vuonna 2018 toimivat varsinaisina tilintarkastajina KHT Peter Forsell (varatilintarkastajana KHT Esa Harttunen) ja KPMG Oy päävastuullisena tarkastajana KHT Kati Nikunen.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden tilintarkastustoiminnasta maksettiin vuonna 2018 palkkioita konsultointi mukaan lukien yhteensä 31 000 euroa.

6. Sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta

Osuuskaupan hallituksella on vastuu osuuskaupan hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä, hallinnosta sekä kirjanpidon ja varainhoidon luotettavuudesta sekä riskienhallinnasta.

Osuuskaupassa on sisäinen tarkastaja / controller -toiminto suorittamaan sisäiseen tarkastukseen liittyviä tehtäviä. Sisäinen tarkastaja toimii toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi säännöllisesti toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Hallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja toimintasuunnitelman.

7. Taloudellinen raportointi

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan sekä osuuskaupan että koko S-ryhmän kattavalla taloudellisten tunnuslukujen ja ennusteiden raportoinnilla. Sisäisen raportoinnin lisäksi osuuskauppa julkistaa säännöllisesti tiedot taloudellisesta tilanteesta ja liikevaihdon kehityksestä.

Kymen Seudun Osuuskauppa julkistaa tilinpäätöksensä helmikuussa.

8. Muu tiedottaminen

Kymen Seudun Osuuskaupan viestinnästä vastaava yksikkö huolehtii siitä, että asiakasomistajien ja muiden asiakkaiden sekä sidosryhmien käytössä on riittävästi oikeaa tietoa osuuskaupasta ja sen toiminnasta.

Tietoa on saatavilla pyydettyäessä myös kirjallisesti sekä internetissä olevien kotisivujen välityksellä. Koko S-ryhmän tiedot ovat osoitteessa www.s-kanava.fi. Kymen Seudun Osuuskaupan omien kotisivujen osoite on www.ksok.fi.

9. Corporate Governance -Statementin päivitys

Osuuskaupan Corporate Governance -Statement on nähtävillä osuuskaupan internet-sivuilla. Päivitys tehdään tarpeen vaatiessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.